

at der behøves langt mere Tid. Man vilde begynde fra en af Enderne, enten fra Kastelsvolden eller fra Vesterdøls eller fra Kassebodstrand, at nedkaste et Stykke Vold, og man vilde i mange Aar derved finde en tilstrækkelig aaben Mark for Bebyggelse, og medens dette skete, vilde de andre Eiere sidde ganske rolige paa deres Eiendomme og naturligvis benytte deres Eiendomme fuldkommen frit, som de bedst kunde. Man vilde ikke kunne tænke sig, naar Kjøbenhavn var en aaben By, at man vilde blive ved at sige — det vilde være den største Uformuist — „I skulle ikke have Lov til at benytte Eders Eiendomme; engang var det fornødt at indskrænke Eder, og da det maaskee engang i Tiden kan blive nødvendigt for os at løse Eder ud af Eders Eiendomme, skulle I ikke i denne Mellemtid — 20, 30, 40, 50 Aar — have Lov til at bruge Eders Eiendomme.“ Dette Standpunkt kunde Staten umuligt indtage, det vilde være aldeles uholdbart; det vilde gaae med disse Terrainer som med dem, der indtil 1852 laae under en lignende Indskrænkning, de vilde umiddelbart komme til at nyde Godt af den uindskrænkede Byggefrihed, der nu ikke længere retsferdigt kunde forholdes dem. Men derimod stiller Sagen sig ganske anderledes, naar Staten indtager det Standpunkt, som Commissionens Betænkning hviler paa, og som jeg for mit Vedkommende har været istand til, dog ikke uden Betænkelse, at slutte mig til, det Standpunkt nemlig, hvor Staten siger: „Det er et aldeles uopgiveligt Krav, som Staten gjør paa, at Rigets Hovedstad maa forsvares; vi fortrøste os ikke til at bortkaste Fæstningsværkerne, at udsætte Staten for det ubødelige Tab, der kunde følge heraf, ikke blot i økonomisk, men ogsaa i andre Henseender — ja der kunde maaskee være Tale om, at Statens Eksistens stod paa Spil — vi kunne ikke, siger den, udsætte os for disse Følger og opgive Fordringen til et tilbørligt Forsvar for Hovedstaden; det var vor Tanke og Agt at udføre dette Forsvar paa den Maade, der kun vilde have medtaget forholdsvis ringe Udgifter, at vi bevarede den hele gamle Befæstning, som den tidligere stod, og som det lige til 1853 var anseet for nødvendigt at bevare; vi vilde have bevaret den som en Redoute; thi det

ikke, der var nødvendigt at føie til, og som uafviseligt maatte komme til for at sikke mod Bombardement, vilde være enkelte detacherede Forter; men da der fra andre Sider saa indtrængende og uafviseligt gjøres Forbring paa at nedlægge Voldene for at skaffe Hovedstaden Luft og Udvidelse, saa ere vi villige til at see, om vi ikke kunne imødekomme Forbringerne derved, at vi underkaste os en langt bekosteligere Befæstning af Hovedstaden ude i Terrainet. For at dette imidlertid kan skee, maae vi først expropriere hele Terrainet, og naar der da er Tale om Erstatning, saa sige vi til Eierne med Villighed: „Det, der skal erstattes, er kun den indskrænkede Ret til Benyttelse af Terrainet, som I ere i Besiddelse af; thi hvis I ikke komme til at afhænde Eiendommene paa denne Maade, saa faae I aldrig anden Benyttelse deraf; de Forventninger, der ere udtalte, og som Commissionen med saa stor Styrke har vilst tilbage, om, at I skulle faae en ubdvidet Byggefrihed, kunne tilbagevies med fuldkommen Ret med den uafviselige Forbring, vi have paa at opretholde Hovedstadens Forsvar. Det er vel sandt, at Eders nuværende Eiendomme i Tidens Løb kunne faae, hvis Loven vedtages, en bethdelig forøget Værdi, men det maa fastholdes, at det kunne I kun opnaae ved Expropriationen. I kunne altsaa ikke ville have, at denne Værdi skal regnes Eder til Gode.“ Jeg havde troet at kunne gjøre Sagen fuldkommen tydelig ved at opfordre til at anstille det simple Tankeexperiment, hvorledes vedkommende Eiere vare situerede, hvorledes de vilde befinde sig, om man gjorde den ene eller den anden Anstuelse gjældende og forkastede Loven. Hvis Kjøbenhavn bliver betragtet som en aaben By, og man forkaster Loven, er Forholdet simpelt det, at Eierne blive siddende ved deres Eiendomme, som derved lidt efter lidt faae en forøget Værdi; hvis derimod det andet Standpunkt indtages og Loven forkastes, blive Eierne ogsaa siddende ved deres Eiendomme, men de erholde da en fuldkommen Sikkerhed for, at de aldrig ville faae en uindskrænket Frihed; thi Staten vil da være nødsaget til at gennemføre det gamle System og som Følge deraf at opretholde med Strengthed de bestaaende Indskrænkninger. Jeg seer derfor for mit Vedkommende — og